

فرصت امروز

برای کسب و کار آفرینی

سه‌شنبه

۱۰ خرداد ۱۴۰۱

Tue.31 May 2022

۲۹ شوال ۱۴۴۳ - سال هفتم

شماره ۲۰۲۳

۸ صفحه - ۵۰۰۰ تومان

www.forsatnet.ir

نگاه

کدام نسخه برای جنگ اوکراین جواب می‌دهد؟

جورج سوروس علیه هنری کیسینجر

دو مهاجر آمریکایی، هر دو بازمانده از حاکمیت نازی‌ها، در ۹۰ نود زندگی خود هنوز هم رویکرد مباحث مجمع جهانی اقتصاد در داووس را تعیین می‌کنند. به گزارش «وال استریت ژورنال»، هنری کیسینجر که نود و نهمین سالگرد تولد خود را جشن می‌گیرد، در سخنرانی مجازی از تلاش‌ها برای شکست دادن یا به حاشیه راندن روسیه انتقاد کرد و از اوکراین خواست که برای پایان دادن به جنگ، با اراضی از دست رفته در سال ۲۰۱۴ کنار بیاید. چند ساعت بعد، جورج سوروس شخصا در این مجمع در سن ۹۱ سالگی، هشدار داد که پیروزی در جنگ علیه روسیه ولادیمیر پوتین برای «نجات تمدن» ضروری است و از غرب خواست تا هر چیزی را که برای پیروزی در اوکراین نیاز دارد، فراهم کند. نسخه‌های هنری کیسینجر و جورج سوروس کاملاً با یکدیگر متفاوت است، اما تصورات آنها مشترکات زیادی دارد...

۲

فرصت امروز: در ایران بعد از انقلاب، جریان‌های اقتصادی هموار در عرصه اجتماعی و ساختار حاکمیتی - برخی پرنگ‌تر و برخی نیز کم‌رنگ - حضور داشته‌اند. وجود تئوری‌های مختلف اقتصادی در خارج از ایران و به ویژه در کشورهای آمریکایی و اروپایی باعث شده است که این تئوری‌ها توسط طرفداران‌شان در ایران معرفی شوند و در این راستا، کتاب‌ها و مقالات زیادی به فراخور طیف فکری در کشور ترجمه و تدریس می‌شود. در گزارش حاضر، قصد داریم مهمترین جریان‌های حاضر در اقتصاد ایران را که همواره حضور پررنگی در جامعه و ساختار دولتی داشته‌اند، مورد بررسی قرار دهیم. این جریان‌های اقتصادی در دو طیف کلی چپ و راست قرار می‌گیرند، اما حتی در میان این دو طیف نیز تفاوت‌های اساسی وجود دارد. البته طیف فکری-اقتصادی دیگری هم در سال‌های اخیر در کشور ظهور کرده که اقتصاددانان اسلام‌گرا نام دارند و چهره‌های شاخص آن از فارغ‌التحصیلان دانشگاه امام صادق هستند. این جریان‌ها و رویکردهای اقتصادی که می‌توان از آن به «پنج‌ضلعی اقتصاد ایران» یاد کرد، به شرح زیر هستند:

طیف اول؛ اقتصاددانان نئولیبرال

به گزارش «انتخاب»، اقتصاددانان نئولیبرال از همان بدو انقلاب، حضور مستمر و البته پایداری در دولت‌ها داشته و اتفاقاً رابطه دولت‌های به ویژه اصلاح‌طلب با این طیف خوب بوده و به همین دلیل آنها نقش بسیار پررنگی در سیاست‌گذاری اقتصادی کشور از ابتدای انقلاب تاکنون داشته‌اند. احتمالاً شاخص‌ترین و البته رسانه‌ای‌ترین چهره‌های حال حاضر این جریان اقتصادی، مسعود نیلی و موسی غنی‌نژاد هستند و البته چهره‌های مطرح دیگری مانند محمد طبیبیان، حسین عبده تبریزی، علی نقی مشایخی، عباس آخوندی، محمد نهاوندیان، مسعود کرباسیان، محمود سریع‌القلم (باروی سیاسی این جریان) و برخی چهره‌های دیگر نیز در همین طیف قرار می‌گیرند.
نسل جدیدتر این اقتصاددانان مانند سیدعلی مدنی‌زاده، دانش‌آموخته دکتری اقتصاد از دانشگاه شیکاگو و استاد اقتصاد دانشکده اقتصاد دانشگاه شریف به عنوان مشاور معاونت سازمان برنامه فعالیت داشته است.

مبنای نظری این جریان اقتصادی را دو اندیشمند مهم نئولیبرالیسم یعنی «فردریش فون هایک» و «میلتون فریدمن» و سایر اقتصاددانان نئولیبرال تشکیل می‌دهند و برنامه‌های آنها برای اصلاح ساختار اقتصادی در ایران در دولت‌های هاشمی و خاتمی و سپس روحانی نیز بر همین تئوری بنا شده است. از منظر آنها تنها

راه حل مشکلات اقتصادی کشور قرار گرفتن در مسیر اقتصاد آزاد و اعتماد به دست نامرئی بازار است و در این مسیر دولت باید تا سر حد امکان کوچک شود و فقط نقش یک ناظر را داشته و مهمترین کارویژه‌اش نظارت بر عرضه پول در اقتصاد باشد. اتخاذ سیاست درهای بازار، آزادی جریان سرمایه و نیروی کار، خصوصی‌سازی و سرمایه‌گذاری خارجی و نرخ شناور ارز از مهمترین مؤلفه‌های این جریان فکری است و عقیده دارند که بدون اتخاذ این موارد، اصلاح ساختار اقتصادی صورت نخواهد گرفت.

مؤسسه عالی آموزش و پژوهش در مدیریت و برنامه‌ریزی با همان «مؤسسه نیاوران» که به «مکتب نیاوران» نیز معروف است، مهمترین نهاد پژوهشی این طیف از اقتصاددانان است که در سال‌های اولیه دولت هاشمی به ابتکار «مسعود روحنی زنجانی»، رئیس وقت سازمان برنامه و بودجه و با کمک «علی نقی مشایخی» پایه‌گذاری شد و قرار بود باروی پژوهشی سازمان برنامه در آن زمان باشد. برنامه‌های پنج ساله اول و دوم دولت هاشمی و برنامه پنج ساله سوم دولت خاتمی با محوریّت تعدیل ساختار اقتصادی با همکاری این طیف از اقتصاددانان نئولیبرال نوشته شد. در واقع، پایگاه اصلی آنها در دولت‌ها همیشه سازمان برنامه و بودجه بوده و از خلال بودجه و برنامه‌های پنج ساله، مسیر تعدیل ساختاری را در پیش گرفته‌اند.

طیف دوم؛ اقتصاددانان نهادگرا

طیف دیگری از اقتصاددانان در کشور وجود دارند که منتقد نئولیبرال‌ها هستند و بر این عقیده هستند که جریان نئولیبرالیسم و تعدیل ساختاری ایجادشده براساس آن نمی‌تواند عدالت اجتماعی را در کشور برقرار سازد و به همین دلیل حضور دولت و نهادها در سیاست‌گذاری اقتصادی و برقراری عدالت اجتماعی را ضروری می‌دانند. اگر نئولیبرال‌ها روی فرد و آزادی فردی تکیه می‌کنند و آزادی فردی در نظر آنها بنیان نوسازی اقتصادی است، این طیف برعکس بر نقش نهادها در شکل‌گیری رفتار اقتصادی تاکید می‌کنند و فرضیه اساسی آنها این است که «اقتصاد نمی‌تواند از نظام‌های سیاسی و اجتماعی‌ای که درون‌شان قرار دارد جدا شود». به همین دلیل است که آنها بر نقش دولت تاکید دارند و معتقدند دولت‌های کارآمد می‌توانند نقش مهمی در سیاست بازتوزیعی و ایجاد عدالت اجتماعی ایفا کنند.

در ایران نیز این طیف، حضور مستمری به لحاظ فکری و هم به لحاظ عملی دارند و مهمترین چهره‌های این جریان شامل محسن رنای، فرشاد مؤمنی، حسین رافغر، احمد میدری، عباس شاکری،

محمود توسلی و علی طبینیا هستند. بنیان نظری این اندیشمندان نیز اقتصاددانان مشهوری «ها چون چانگ»، امرتیا سین، گونار میردل، «سیمون کوزنتس» و «لارس پالسون» هستند و همچنین از نظریات افسردی مانند «جوزف استیگلیتز» و «پل کروگمن» نیز استفاده می‌کنند.
ارجاع عملی این طیف از اقتصاددانان به دولت رفاه برآمده از جنگ جهانی دوم در ایالات متحده است؛ دوره‌ای که در ۱۹۴۵ آغاز و تا میانه دهه ۱۹۷۰ طول کشید و از آن به عنوان عصر طلایی سرمایه‌داری یاد می‌شود. به همین دلیل، آنها در صحبت‌های‌شان خواهان ایجاد دولتی شبیه دولت رفاه هستند؛ دولتی که نقش مهمی در کنترل تبعیض اقتصادی و کاهش شکاف طبقاتی دارد.

برخی از اعضای این نخله اقتصادی در دولت‌های مختلف حضور داشته‌اند که از جمله می‌توان به احمد میدری، معاون وزیر تعاون در دولت اول روحانی و محمود توسلی، مشاور وزیر اقتصاد در دولت اول هاشمی اشاره کرد. همچنین علی طبینیا، ویر اقتصاد در دولت اول روحانی به عنوان یک نهادگرا حضور داشت و توانست تورم سال‌های ۹۰ تا ۹۲ را با افزایش شدید نرخ بهره بانکی کنترل کند.

رابطه این دو طیف با دولت‌ها در ایران خوب و دوستانه بوده و دولت‌ها نیز از تفکرات آنها در راستای سیاست‌گذاری اقتصادی استفاده کرده است، اما دو جریان دیگر نیز وجود دارند که برخلاف دو طیف قبلی تماماً خارج از ساختار دولتی قرار گرفته و منتقد شدید سیاست‌های اقتصادی دولت به ویژه نئولیبرال‌ها بوده‌اند، چراکه آنها بر این عقیده‌اند این سیاست‌ها منجر به ایجاد شکاف طبقاتی عمیق در جامعه شده است. این طیف از اقتصاددانان تحت عنوان اقتصاددانان چپ‌گرا شناخته می‌شوند.

طیف سوم؛ اقتصاددانان سوسیالیست

اقتصاددانان سوسیالیست متأثر از اندیشه‌های کارل مارکس و فردریش انگلس هستند و نظریات اقتصادی آنها تحت عنوان نظریات اقتصاد مارکسیستی مشهور است. این طیف از اقتصاددانان بر این عقیده‌اند که شکاف طبقاتی ایجادشده در کشور و تبعیض‌های ساختاری نتیجه پیاده‌سازی سیاست‌های نئولیبرال در ایران بوده و به همین دلیل خواهان تغییرات انقلابی در اقتصاد هستند. در حالی که نئولیبرال‌ها سیاست‌های اقتصادی دولت در ایران را دارای رگه‌های سوسیالیستی می‌دانند، اما این طیف از اقتصاددانان برعکس سیاست‌های دولت را در حوزه اقتصاد سرمایه‌داری و انباشت سرمایه تعریف می‌کنند و معتقدند نظام پارانها در ایران یک سیاست نئولیبرالی است. این جریان فکری رادیکال که البته هیچ جایگاهی در

در پایان فروردین ماه ۱۴۰۱

حجم نقدینگی به ۴۸۲۳ هزار میلیارد رسید

سهم پول از نقدینگی از ۲۰،۴ درصد در پایان سال ۱۴۰۰ به رقم ۱۹،۷ درصد در پایان فروردین‌ماه ۱۴۰۱ کاهش یافته و سهم شبه پول از نقدینگی نیز در این دوره از ۷۹،۶ درصد به ۸۰،۳ درصد افزایش یافته است.
براساس گزارش بانک مرکزی، بررسی روند نرخ تورم در فروردین‌ماه ۱۴۰۱ نشان می‌دهد تورم ۱۲ماهه در ادامه روند نزولی خود که از مهرماه ۱۴۰۰ آغاز شده بود با کاهش نسبی همراه گردید؛ لیکن تورم نقطه به نقطه و ماهانه نسبت به ماه قبل افزایش یافته‌اند. در این ماه گروه کالا با ضریب اهمیت (۴۸،۵ درصد) و زیرگروه

سیاست‌گذاری دولت نداشته خواهان از بین بردن مالکیت خصوصی و اشتراکی کردن تولید است و مبارزه طبقاتی را موتور محرکه تاریخ و عاملی برای رسیدن به عدالت اجتماعی می‌داند. مبارزه با سیاست‌های امپریالیستی آمریکا با محوریت نئولیبرالیسم نیز احتمالاً کلبه اصلی تفکرات این طیف از اقتصاددانان است و بر این عقیده هستند که در نهایت گذار به سوسیالیسم، تنها راه نجات بشریت و محیط زیست از تهاجم همه‌جانبه سرمایه‌داری است؛ تفکری که برگرفته از اندیشه‌های «کارل مارکس» است.

مهمترین چهره این جریان اقتصادی در ایران، مرحوم «فربرز رئیس دانا» است. او منتقد سرسخت نظام پارانها در کشور بود و اتفاقاً به دلیل انتقاد از همین سیاست در سال ۱۳۸۹ بازداشت شد و یک سال را در زندان گذراند.
این تحصیلکرده مدرسه اقتصاد لندن عقیده داشت که آزادسازی اقتصادی و نظام پارانها در نهایت باعث ورشکستگی نظام پولی و بانکی کشور خواهد شد و در همین حین بیشترین فشار به لایه‌های پایینی جامعه وارد خواهد شد. وی بیش از ۱۵ جلد کتاب از خود به جا گذاشت و در تاریخ ۲۶ اسفندماه ۱۳۹۸ به دلیل ابتلا به ویروس کرونا درگذشت.

طیف چهارم؛ اقتصاددانان چپ میانه

طیف دیگری از اقتصاددانان چپ‌گرا در ایران هستند که اگرچه آنها نیز متأثر از اندیشه کارل مارکس و فردریش انگلس هستند، اما رادیکالیسم سیاسی آنها به اندازه سوسیالیست‌ها نیست و راه میانه‌روانه‌تری را برای گذار از این وضعیت اقتصادی ارائه می‌دهند. این طیف از اقتصاددانان نیز منتقد اساسی نئولیبرالیسم هستند و آنها نیز به مانند طیف قبلی عقیده دارند که یکی از عوامل اساسی شکاف طبقاتی در ایران سیاست‌های نئولیبرالی بوده است. آنها همچنین روی ساختار دولت متمرکز می‌شوند که لزوماً با پروژه نئولیبرالیسم در ایران همخوانی ندارد و به همین دلیل از منظر آنها، نئولیبرالیسم ایجادشده در ایران بسیار متفاوت‌تر از نسخه‌های غربی آن است.
منبع فکری این طیف از اقتصاددانان به غیر از کارل مارکس شامل اندیشمندانی مانند «دیوید هاروی»، «کارل پولاکی» و «ریچارد وولف» آمریکایی است. احتمالاً شاخص‌ترین چهره این جریان اقتصادی در ایران، «محمد مالجو» استاد پیشین اقتصاد دانشگاه علامه است. مالجو در تحلیل خود از اقتصاد ایران بر این عقیده است که اقتصاد ایران بر اثر ابتلا به نوعی گرایش ساختاری، دیرزمانی است که مستعد بحران کنترل‌ناپذیری بوده است. او همچنین در تحقیقی گسترده چارچوبی تحلیلی برای فهم مناسبات سرمایه‌دارانه

اصلی آن یعنی «خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها» با ضریب اهمیت (۲۵،۵ درصد) به ترتیب با افزایش تورم ۲،۹ و ۴،۱ واحد درصدی نسبت به ماه قبل همراه بودند، اما در نقطه مقابل گروه خدمت با ضریب اهمیت (۵۱،۵ درصد) با کاهش ۰،۵ واحد درصدی تورم ماهانه مواجه گردید. در همین ارتباط اگرچه زیرگروه «مسکن، آب، برق و گاز و سایر سوخت‌ها» (ضریب اهمیت ۳۷،۱ درصد) با کاهش تورم ماهانه همراه بود، اما برخی زیرگروه‌های خدمتی نظیر شاخص «خدمت در گروه بهداشت و درمان» و شاخص «خدمت در گروه حمل و

بیش از ۵۰ بانک مرکزی در سال ۲۰۲۲ نرخ بهره را افزایش دادند

نقشه پولی مهار تورم

جهان در آستانه یک عصر جدید تورمی قرار گرفته و سیاست‌گذاران پولی برای مقابله با روند رو به رشد تورم، نرخ‌های بهره را بالا برده‌اند. به همین دلیل به نظر می‌رسد نقش بانک‌های مرکزی دوباره پررنگ شده است.
آنطور که «بلومبرگ» گزارش داده است، در پی اوج‌گیری تورم جهانی، نرخ بهره در بیشتر از ۵۰ کشور جهان بالا رفته و آمریکا، انگلیس، استرالیا، کانادا، برزیل، هند و پاکستان از جمله کشورهایی هستند که نرخ بهره را در پاسخ به افزایش قیمت‌ها در سال ۲۰۲۲ میلادی افزایش داده‌اند. با ششوع کرونا و در ادامه بازخورد‌های جنگ روسیه و اوکراین در هفته‌های گذشته و موج گرانی کالاهای اساسی و مواد غذایی در سطح جهان، نرخ تورم در اغلب کشورها به بیشترین میزان در دهه‌های گذشته رسیده و در نتیجه سکنداران پولی برای مقابله با موج تورم، افزایش نرخ بهره سیاستی را در دستور کار خود قرار داده‌اند. البته تحلیلگران دیدگاه‌های متفاوتی در قبال افزایش نرخ بهره دارند؛ از یکسو برخی از کارشناسان بر این باورند که افزایش نرخ بهره آن هم در حالی که تورم از سمت زنجیره‌های تولید و بخش...

۲

تراکنش‌های مشکوک بانکی رصد می‌شوند

۴،۹ کارت بانکی به ازای هر ایرانی

۳

مدیریت و کسب‌وکار

جمع‌بندی سخنرانی فروش با پایانی تاثیرگذار

در جلسات کاری یک برند به طور معمول از حوزه‌های بسیار زیادی بحث به میان می‌آید. در این میان مسئله فروش یکی از مهمترین حوزه‌ها محسوب می‌شود. بسیاری از برندها در بازار به دلیل ناتوانی برای کسب نتایج مناسب در عرصه فروش خیلی زود جایگاه‌شان را به رقبای می‌دهند. درست به همین خاطر استفاده درست از جایگاه برند و تلاش برای فروش در بالاترین حد ممکن امری ضروری محسوب می‌شود. این امر به شما فرصت بسیار خوبی برای تاثیرگذاری بر روی مخاطب هدف داده و توانایی شما را نیز در این میان به طور چشمگیری افزایش خواهد داد.

یادتان باشد امروزه بسیاری از برندها برای فروش بهتر در جلسات کاری‌شان بحث‌های متعددی دارند. در این میان نیز فقط ایده‌های عالی و بی‌عیب و نقص فرصت اجرا پیدا خواهند کرد. از سوی دیگر در جلسات مشترک میان دو برند برای خرید و فروش محصولات نیز سخنرانی درباره فروش اهمیت بالایی دارد. این امر می‌تواند شناس یک برند برای فروش محصولاتش را به شدت افزایش دهد. بی‌شک...

۸

در ایران ارائه داده که تحت عنوان نظریه «حلقه‌های شش‌گانه زنجیره انباشت سرمایه در ایران» شناخته می‌شود. تفاوت این طیف فکری با چپ‌های رادیکال در نحوه گذار به ساختار جدید اقتصادی نمایان می‌شود. طیف سوسیالیست‌های رادیکال بر عاملیت طبقه کارگر به عنوان نیروی تغییر اتکا می‌کنند، اما این طیف روی ائتلاف طبقه کارگر با سایر گروه‌ها یا طبقات به عنوان عاملیت تغییر دست می‌گذارند و احتمالاً الترناتیو سیاسی آنها، سوسیال دموکراسی اروپای شمالی است.

طیف پنجم؛ اقتصاددانان اسلام‌گرا

در سال‌های اخیر همچنین یک جریان اقتصادی ظهور کرده که در تلاش برای نظریه‌پردازی اقتصاد اسلامی و ارائه یک چارچوب فکری سیاست‌گذاری اقتصادی برای جوامع مسلمان است. این طیف قصد دارد که فقه اسلامی را با روش‌شناسی علمی اقتصادی ترکیب کند. احتمالاً شاخص‌ترین چهره این طیف فکری، «حسن آقاظری» عضو هیأت علمی گروه اقتصاد پژوهشگاه حوزه و دانشگاه است که با کتاب خودش یعنی «نظر به‌پردازی علمی اقتصاد اسلامی» این پروژه را کلید زده است. البته بحث اقتصاد اسلامی از همان ابتدای انقلاب با ترجمه کتاب «اقتصاد ما» نوشته محمداق‌ق‌ صدر آغاز شد، اما در همان نطفه‌های ابتدایی خودش باقی ماند. حسن آقاظری نیز در کتاب خودش که به ویرایش سوم نیز رسیده از این کتاب مشهور صدر استفاده می‌کند.

نقطه کلیدی اقتصاد اسلامی، بحث بهره و ربا در بانکداری است و شاید بیراه نباشد اگر بگوییم که این بحث، هسته اصلی اقتصاد اسلامی را تشکیل می‌دهد. حسن آقاظری در کتابش نیز این موضوع را مطرح می‌کند و بحث جایگزینی نرخ سود سرمایه به جای نرخ بهره را پیشنهاد می‌کند. در حال حاضر، طیفی از روحانیون و فارغ‌التحصیلان دانشگاه امام صادق روی نظریه پردازی اقتصاد اسلامی کار می‌کنند. مهمترین مراکز آموزش و پژوهش در اقتصاد اسلامی، نهادهایی مانند پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، دانشگاه امام صادق، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی و دانشگاه مفید هستند. در عرصه سیاست‌گذاری نیز کمیته فقهی سازمان بورس و اوراق بهادار یکی از نهادهایی است که مستقیماً در راستای اسلامی کردن بازار سرمایه فعالیت می‌کند و در این کمیته می‌توان به دو چهره مهم یعنی غلامرضا مصباحی مقدم و سیدعباس موسویان اشاره کرد که در راستای مطابقت قوانین بازار سرمایه با قوانین اسلام فعالیت می‌کنند.

نقل» به ترتیب افزایش تورم ماهانه ۰،۵ و ۰،۲ واحد درصدی را تجربه کردند. تحولات بازار ارز (سامانه نیما و بازار متشکل معاملات ارزی ایران) در فروردین ماه نشانگر آن است که در این ماه، متوسط نرخ ماهانه فروش دلار در بازار حواله و اسکناس در مقایسه به ماه قبل از آن با قدری افزایش همراه بوده است. در فروردین‌ماه متوسط نرخ فروش دلار حواله‌ای و اسکناس مندرج در سامانه سنا به ترتیب حدود ۲۴۴،۴ و ۲۵۳،۰ هزار ریال بود که نسبت به اسفندماه ۱۴۰۰ به ترتیب معادل ۱،۳ و ۳،۱ درصد افزایش نشان می‌دهند.

کدام نسخه برای جنگ اوکراین جواب می‌دهد؟

جورج سوروس علیه هنری کیسینجر

دو مهاجر آمریکایی، هر دو بازمانده از حاکمیت نازی‌ها، در ۹۰ نود زندگی خود هنوز هم رویکرد مباحث مجمع جهانی اقتصاد در داووس را تعیین می‌کنند. به گزارش «وال استریت ژورنال»، هنری کیسینجر که نود و نهمین سالگرد تولد خود را جشن می‌گیرد، در سخنرانی مجازی از تلاش‌ها برای شکست دادن یا به حاشیه راندن روسیه انتقاد کرد و از اوکراین خواست که برای پایان دادن به جنگ، با اراضی از دست رفته در سال ۲۰۱۴ کنار بیاید. چند ساعت بعد، جورج سوروس شخصا در این مجمع در سن ۹۱ سالگی، هشدار داد که پیروزی در جنگ علیه روسیه ولادیمیر پوتین برای «نجات تمدن» ضروری است و از غرب خواست تا هر چیزی را که برای پیروزی در اوکراین نیاز دارد، فراهم کند.

نسخه‌های هنری کیسینجر و جورج سوروس کاملاً با یکدیگر متفاوت است، اما تصورات آنها مشترکات زیادی دارد. هر دو مرد معتقد هستند که ارزش‌ها و منافع آمریکا، دفاع از صلح در اروپا را به هدف اصلی سیاست خارجی آمریکا تبدیل می‌کند. هر دو خود را مدافع بهترین‌ها در تمدن غرب می‌دانند. هر دو جنگ را یک شوک بزرگ برای نظام جهانی می‌دانند و از عواقب یک مبارزه نظامی طولانی بیم دارند. آقایان کیسینجر و سوروس هر دو بر این باورند که روسیه در نهایت یک مشکل ثانویه برای سیاست آمریکا است و آینده روابط ایالات متحده و چین در بلندمدت اهمیت بیشتری دارد.

آنها در مورد ماهیت نظم و تمدنی که به دنبال حفظ آن هستند اختلاف نظر دارند. آقای سوروس درست مانند دولت جو بایدن، موضوع غالب در سیاست جهانی را مبارزه بین دموکراسی و تمامیت‌خواهی می‌داند. دموکراسی‌ها براساس قانون موظف به احترام به حقوق شهروندان خود در داخل هستند و باید تحت محدودیت‌های حقوق بین‌الملل در خارج از کشور رفتار کنند. حاکمان توتالیتر چنین محدودیت‌هایی را در داخل و خارج از کشور رد می‌کنند و تهاجم آقای پوتین به اوکراین به اندازه رفتار او با مخالفان در داخل غیرقانونی است. حمله او به خاک اوکراین، حمله به اصول اساسی نظم بین‌المللی است و اگر این حمله موفق شود، سیاست بین‌الملل به کانکاج و برداشت آتنی‌ها برمی‌گردد که در جنگ پلوپونز به ملوس‌ها می‌گفتند، «قدرتمندان آنچه می‌توانند را انجام می‌دهند و ضعفا آنچنان که باید، رنج می‌کشند.»

موضع کیسینجر ایدئولوژیک نیست. همیشه انواع مختلفی از حکومت‌ها در جهان وجود داشته و خواهد داشت. وظیفه آمریکا ایجاد و دفاع از توازن قدرتی است که از آزادی ما و متحدان‌مان با کمترین خطر و هزینه محافظت کند. ما مأموریت نداریم که روس‌ها و چینی‌ها را به دموکراسی معتقد کنیم و باید بدانیم که قدرت‌های بزرگ رقیب، حقوق و منافع دارند که باید رعایت شود. همانطور که کیسینجر به حضار در نشست داووس گفت، روسیه یک عنصر مهم در سیستم دولتی اروپا است و خواهد ماند و یک صلح پایدار باید این واقعیت اجتناب‌ناپذیر را بپذیرد.

با نگاهی به تاریخ، تنها چیزی که واضح به نظر می‌رسد، این است که هیچ یک از این رویکردها عاری از خطا نیست. رهبران فرانسه و بریتانیا که در دهه ۱۹۳۰ میلادی سعی در راضی کردن هیتلر داشتند، همین استدلال‌های کیسینجری را دربراره لزوم احترام به منافع ملی آلمان بیسان می‌کردند. همچنین نوحافظه‌کارانی که جورج دبلیو بوش را برای حمله به عراق تحت فشار قرار دادند، استدلال‌های سوروسی را درباره ماهیت تمامیت‌خواه رژیم صدام حسین مطرح کردند. همانطور که کیسینجر و سوروس هر دو موافقت و بر آن تأکید می‌کنند، اینکه یک نظریه تاریخی را به صورت مکانیکی بر واقعیت‌های آشفته زندگی بین‌المللی اعمال کنیم، همه چیز را آشفته خواهد کرد.

وقتی از وینستون چرچیل، مردی که در طول دوره کاری طولانی مدتش، ویژگی‌های سوروسی و کیسینجری را از خود نشان داد، در مورد برنامه‌ریزی پس از جنگ در سال ۱۹۴۲ میلادی سؤال شد، او با کلماتی پاسخ داد که رهبران غربی باید امروز به یاد داشته باشند. چرچیل گفته بود: «ترجیح می‌دهم این مطالعات نظری به کسانی سپرده شود که فرصت طولانی در اختیار دارند و ما به سراغ دستورالعمل‌های سراسرست‌تر برویم، مثل کتاب آموزش آشپزی خرگوش خانم گلس که در قدم اول می‌گوید اول خرگوش را بگیرید.»

حقیقت این است که هنوز خرگوش‌مان را نگرفته‌ایم. پوتین فارغ از درخواست‌های بین‌المللی، احتمالاً در حال آماده شدن برای یک جنگ فرسایشی است و یک جنگ طولانی فرسایشی، خطرات زیادی برای غرب به همراه دارد. تاکتیک جدید روسیه برای تهدید عرضه جهانی غذا از طریق مسدود کردن بنادر اوکراین به ما یادآوری می‌کند که آقای پوتین هنوز هم کارت‌هایی در آستین دارد و به نظر می‌رسد بیش از آنکه روسیه نگران تحریم شدن توسط اروپا باشد، اروپا از تحریم گازی روسیه می‌ترسد.

از سوی دیگر، اوکراین نمی‌تواند بدون کمک عظیم اقتصادی و نظامی غرب، جنگی طولانی را ادامه دهد. با توجه به اینکه اوکراین همه چیز خود را صرف جنگ برای بقا می‌کند، سؤال این است که برای پول آن چه اتفاقی می‌افتد؟ کنگره آمریکا آماده تصویب چند بسته کمکی ۴۰ میلیارد دلاری است؟ در شرایطی که بسیاری از اقتصادهای اتحادیه اروپا با افزایش تورم و قیمت بالای سوخت و هزینه انرژی دست و پنجه نرم می‌کنند، اتحادیه اروپا چقدر آماده ارائه کمک‌های اقتصادی به اوکراین است؟ اگر جنگ باعث کمبود مواد غذایی و حتی قحطی در سراسر جهان شود و بی‌ثباتی سیاسی به کشورهای همانند مصر سرایت کند، آیا غرب قادر خواهد بود حتی با ادامه کمک به اوکراین، واکنش جهانی را هماهنگ کند؟ هنری کیسینجر و جورج سوروس ممکن است در مناظره‌های داووس تسلط داشته باشند، اما احتمالاً خانم گلس حرف آخر را خواهد زد.

بیش از ۵۰ بانک مرکزی در سال ۲۰۲۲ نرخ بهره را افزایش دادند

نقشه پولی مهار تورم

افزایش نرخ بهره در ۵۰ کشور جهان

در پی اوج‌گیری تورم جدید در اقتصاد جهانی، موج جدید سیاست افزایش نرخ بهره در دستور کار بانک‌های مرکزی سراسر جهان قرار گرفته و تا به امروز بیش از ۵۰ بانک مرکزی در سال ۲۰۲۲، نرخ بهره سیاستی خود را افزایش داده‌اند. به گزارش «بلومبرگ»، با توجه به وقوع پاندمی کرونا و ورود اقتصاد جهانی به رکود، بانک‌های مرکزی در سراسر جهان با استفاده از ابزار نرخ بهره و با موضع انبساطی برای مبارزه با این رکود اقدام کردند. پس از تزریق پول به اقتصادهای سراسر دنیا، بسیاری از کارشناسان پیش‌بینی می‌کردند این روند به تورم منتهی خواهد شد و موعد آن تنها به زمان بازگشایی اقتصاد و رفع محدودیت‌های کرونایی بستگی دارد؛ پیش‌بینی‌ای که رنگ واقعیت به خود گرفت و رکورد ۴۰ ساله تورم در آمریکا را شکست. موج تورمی تنها به آمریکا محدود نشد و اقتصادهای بزرگ جهان نیز به این مسئله دچار شدند در چنین شرایطی، بانک‌های مرکزی به مبارزه با تورم رفته و سیاست‌های انقباضی را در دستور کار خود قرار داده‌اند؛ چنانکه بانک‌های مرکزی آمریکا، انگلیس، روسیه، کانادا، استرالیا، برزیل و... نرخ بهره خود را در سال جاری میلادی برای مهار تورم بالا برده‌اند. پاکستان نیز که در ماه آوریل با ۱۳ درصد تورم ماهانه، دومین تورم بالا را در میان کشورهای آسیایی به خود اختصاص داده بود، برای مقابله با تورم نرخ بهره را ۱.۵ واحد درصد بالا برد و به سطح ۱۳.۷۵ درصد رساند.

در اِسن میان، جالب‌ترین وضعیت را ترکیه دارد و بانک مرکزی این کشور حتی در واکنش به تورم ۷۰ درصدی قصد افزایش نرخ بهره را ندارد. سیاست‌های نامتعارف رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهور ترکیه و اصرار او بر کاهش دسترسی نرخ بهره باعث شده تا اقتصاد ترکیه در دو سال اخیر شاهد نابسامانی‌های قابل‌توجهی باشد. نرخ تورم ترکیه در آخرین گزارش منتشر شده از سوی مرکز آمار این کشور به مرز ۷۰ درصد رسیده است، اما کارشناسان پیش‌بینی می‌کنند در جلسه آتی کمیته نرخ بهره بانک مرکزی این کشور، نرخ بهره بدون تغییر همان ۱۴ درصد باقی بماند. اردوغان، نرخ بهره را بزرگ‌ترین مانع توسعه ترکیه معرفی می‌کند و تحت فشار سیاست‌های نامتعارف او در یک سال گذشته، نرخ بهره سیاستی ترکیه ۵ درصد کاهش یافته است. با افزایش نرخ بهره از سوی بازارهای رقیب، جذابیت ترکیه برای سرمایه‌گذاران بیش از پیش کاهش پیدا می‌کند؛ این یعنی در صورتی که بانک مرکزی ترکیه، نرخ بهره را به شکل معناداری تغییر ندهد، احتمال تشدید خروج سرمایه و سقوط ارزش لیر، دور از انتظار نخواهد بود.

یکنواخت نرخ‌های بهره همزمان با افزایش جهانی سطح پس‌اندازها بود که باعث شد تورم نتواند پس از بحران مالی دوباره جان بگیرد. نرخ محک بهره فدرال‌رزرو در سال ۲۰۰۰ حدود ۶ درصد بود، اما امروزه ۰.۲۵ تا ۰.۵ درصد است. با وجود اینکه بانک مرکزی به تدریج نرخ بهره را بالا می‌برد، سرمایه‌گذاران پیش‌بینی می‌کنند که حداکثر اوج آن در دو سال آینده ۲.۱ درصد باشد. بانک‌های مرکزی برای احیای تورم به انواع ابزارها متوسل شدند. بسیاری از آنها در جهان ثروتمند به خرید اوراق دولتی روی آوردند تا نرخ‌های بهره درازمدت را پایین آورند. بانک مرکزی اروپا، اوراق شرکتی را خرید و برای وام‌های بانکی به خانوارها و کسب‌وکارها یارانه در نظر گرفت. بانک ژاپن پا را از این هم فراتر گذاشت و با خریداری صندوق‌های سهام قابل مبادله، وعده داد نرخ بازدهی اوراق قرضه ۱۰ ساله دولتی را در سطح ۰.۲۵ درصد نگه دارد.

عامل دیگر افزایش نقش بانک‌های مرکزی، توجه به ثبات مالی بود که در گذشته از آن غفلت می‌شد. مقررات سختگیرانه برای بانک‌ها به پیدایش واسطه‌گران غیربانکی در بازارهای اعتبارات منجر شد. وقتی بحران آغاز شد بانک‌های مرکزی مجبور شدند برای ثبات‌بخشی به این بازارها وارد عمل شوند. کمبود شدید نقدینگی به دنبال قرنطینه در سال ۲۰۲۰، بانک‌های مرکزی را واداشت تا به حوزه تخصیص اعتبارات وارد شوند. تحولات فنآوری به کاهش پول نقد فیزیکی سرعت بخشید؛ در حالی که پول فیزیکی، زمانی مظهر اعتماد به بانک‌های مرکزی بود. سپس بانک‌های مرکزی به این فکر افتادند آیا لازم است اسکناس‌هایی که عرضه می‌کنند به شکل مجازی باشند؟

سیاست، عامل دیگر بزرگ شدن نقش بانک مرکزی است. از زمان بحران مالی به بعد، انحصار روسای کل فدرال‌رزرو با سروصداى بیشتری همراه می‌شود. وزرا و فعالانی که خود را در رویارویی با مشکلات کمتر ملموسی مثل تغییرات اقلیمی و نابرابری می‌بینند، نیم‌نگاهی به ترازنامه‌های بزرگ بانک مرکزی انداختند و امیدوار بودند از آنها برای دستیابی به اهداف ارزشمند اجتماعی و سبز استفاده کنند. بانکداران مرکزی بیشتر از گذشته درباره این موضوعات صحبت می‌کنند. افزایش تنش‌های جهانی نیز برخی از آنها را وادار کرد تا هنگام مدیریت ذخایر ارزی از حوزه فنی مدیریت ریسک فراتر روند و به حوزه ژئوپلیتیک گام بگذارند. بسیاری از بانک‌های مرکزی در بازارهای نوظهور، سیاست هدف‌گذاری تورمی را برگزیدند و نقش توسعه‌ای خود را کنار گذاشتند تا به تورم پایین و با تلاطم کمتر برسند، اما به‌خاطر آسیب‌پذیری در برابر تحركات نرخ ارز و خروج سرمایه، کنترل قدرتمندتری بر بازارها اعمال کردند.

ایمان ولی‌پور
ایمیل: IvanKaramazof@yahoo.com

جهان در آستانه یک عصر جدید تورمی قرار گرفته و سیاست‌گذاران پولی برای مقابله با روند رو به رشد تورم، نرخ‌های بهره را بالا برده‌اند. به همین دلیل به نظر می‌رسد نقش بانک‌های مرکزی دوباره پررنگ شده است.
آنطور که «بلومبرگ» گزارش داده است، در پی اوج‌گیری تورم جهانی، نرخ بهره در بیشتر از ۵۰ کشور جهان بالا رفته و آمریکا، انگلیس، استرالیا، کانادا، برزیل، هند و پاکستان از جمله کشورهایی هستند که نرخ بهره را در پاسخ به افزایش قیمت‌ها در سال ۲۰۲۲ میلادی افزایش داده‌اند. با شیوع کرونا و در ادامه بازخوردهای جنگ روسیه و اوکراین در هفته‌های گذشته و موج گرانی کالاهای اساسی و مواد غذایی در سطح جهان، نرخ تورم در اغلب کشورها به بیشترین میزان در دهه‌های گذشته رسیده و نرخ نتیجه سکندران پولی برای مقابله با موج تورم، افزایش نرخ بهره سیاستی را در دستور کار خود قرار داده‌اند. البته تحلیلگران دیدگاه‌های متفاوتی در قبال افزایش نرخ بهره دارند؛ از یکسو برخی از کارشناسان بر این باورند که افزایش نرخ بهره آن هم در حالی که تورم از سمت زنجیره‌های تولید و بخش عرضه رخ داده است، سیاست درستی محسوب نمی‌شود و افزایش نرخ بهره باعث می‌شود که مشکلات تولید تشدید شده و کنترل نرخ تورم با افزایش بیکاری و کاهش تولید و التهاب بازارهای مالی همراه شود. از سوی دیگر، برخی از اقتصاددانان از دیرهنگام بودن این سیاست سخن می‌گویند و معتقدند ابزار بانک مرکزی برای کنترل تورم، نرخ بهره است و بانک‌های مرکزی در این شرایط برای افزایش دادن نرخ بهره سیاستی به موقع عمل نکرده‌اند و در واقع، این افزایش فعلی با تاخیر و دیرهنگام انجام شده است.

ظهور دوباره بانک‌های مرکزی بزرگ

به نظر می‌رسد که نقش بانک‌های مرکزی دوباره بزرگ شده است. به گزارش «کونومیسست»، ۳۰ سال پیش، پس از آنکه تورم در کشورهای ثروتمند دورقمی شد، قدرت بانک مرکزی در راستای تحقق یک هدف یعنی تثبیت قیمت‌ها به کار گرفته شد. بدین ترتیب، بانک‌های مرکزی ابتدا در جهان ثروتمند و سپس در اغلب اقتصادهای نوظهور – از دخالت‌های سیاستمداران – مستقل شدند و اهداف تورمی تعیین کردند. امروزه اکثر آنها مستقل هستند و تنها استثنا، بانک خلق چین است.

چرا نقش بانک‌های مرکزی مجددا بزرگ می‌شود؟ یک دلیل، کاهش

غذا اصل و اساس ژئوپلیتیک است. رسیدن به غذا و آب، مهمترین هدف بشر است و دولتها از قدیم‌الایام برای اطمینان از سیر شدن مردمشان به کشور گشایی و جنگ می‌پرداختند. «جیکوب شاپیرو»، تحلیلگر ژئوپلیتیک و استراتژیست ارشد در موسسه پرچ پرسپکتیو در مقاله با عنوان «نظام غذایی جهان ورشکسته می‌شود» می‌نویسد: دولتی که قادر به تضمین امنیت غذایی مردمش نباشد، در طول تاریخ دوام نیاورده است، اما قضیه این است که تضمین دسترسی به غذا اصولا با ریسک زیادی همراه است. حتی بعد از انقلاب کشاورزی و ظهور جوامع بزرگ انسانی در هالال تمدن بشری در خاورمیانه (که حول رودخانه‌ها شکل گرفته بودند) باز هم اطمینانی به امنیت غذایی وجود نداشت. جنبه دیگر قضیه هم این بود که هرگاه فراوانی محصولات کشاورزی رخ می‌داد و امنیت غذایی تضمین‌شده به نظر می‌رسید، جمعیت در جوامع بشری بالاتر می‌رفت و با خودش رشد اقتصادی، ابداعات تکنولوژیک و البته تنش‌های بیشتر را به همراه می‌آورد. ذهن بشر هزاران سال است که در نگرانی از کمبودها به سر می‌برد و بنابراین هرگاه فراوانی هم در کار باشد، رقابت برای رسیدن به سهم بیشتری از آن شکل می‌گیرد.

امروزه ما به سوپرمارکت می‌رویم و مواد غذایی مورد نظر خود را از میان گستره وسیعی از گزینه‌ها انتخاب می‌کنیم، اما بشر همواره تا این حد به مواد غذایی دسترسی نداشت و به نظر می‌رسد که ما امروزه در دوران جدیدی از تهدیدها علیه امنیت غذایی قرار گرفته‌ایم که آینده‌مان را تحت تاثیر خود قرار خواهد داد. این در حالی است که حتی تا اینجا هم جهان، غذایی بسیار بیشتر از نیاز جمعیت خود را تولید می‌کرد و با این وجود، فقر در جهان ریشه‌کن نشده بود. پس عوامل زیادی را باید برای بررسی افق آینده بشر در حوزه غذا مورد بررسی قرار داد.

نظام غذایی جهان ورشکسته می‌شود

غذا در اغما

نظام جهانی غذا امروزه نظامی ازهم‌پاشیده است. دهه‌هاست که با افزایش درآمد‌ها، افزایش برداشت محصول، تجارت آزاد و قیمت ارزان‌تر مواد غذایی در قیاس با گذشته مواجه بوده‌ایم، اما هیچ یک از اینها باعث حل مشکل گرسنگی نشده است. در سال ۲۰۱۵ سازمان ملل وعده داد که گرسنگی در جهان تا سال ۲۰۳۰ ریشه‌کن شود، اما آنچه در جهان امروز مشاهده می‌شود حاکی از عدم تحقق این هدف است. حتی پیش از بروز بحران کرونا نیز نشانه‌هایی از مشکلات بزرگ در این حوزه مشاهده می‌شد، اما وقتی بحران کرونا جهان را درنوردید، این مشکل وارد مرحله جدیدی شد. طبق آمار سازمان ملل، از زمان آغاز این بحران عملا ۱۶۱ میلیون نفر دیگر از مردم جهان به دام فقر شدید و گرسنگی افتادند؛ یعنی امروزه یک نفر از هر ۱۰ نفر در دنیا دچار سوءتغذیه است. حالا که با بحران اوکراین نیز مواجهیم، وضعیت دارد وخیم‌تر می‌شود.

تا اینجا احتمالا متقاعد شده‌اید که نظام جهانی غذا دچار مشکل است و آینده بشر از این بابت به خطر افتاده است. حالا پرسش این است که این حرف‌ها چه ربطی به ژئوپلیتیک دارد؟ واضح‌ترین پاسخ این است که نحوه عملکرد کشاورزی جهان، بازتابی است از جهان ژئوپلیتیکی تک‌قطبی، اما پیش از آنکه این موضوع را توضیح دهیم بهتر است به ریشه‌های ژئوپلیتیک جهانی برگردیم. مفهوم ژئوپلیتیک در سیاست اروپایی از مدت‌ها پیش مطرح بود. کشورهای اروپایی در فواصل جغرافیایی بسیار نزدیک به هم شکل گرفته بودند و رقابت برای رسیدن به قدرت و غذا بین آنها شدید بود، اما آمریکا چنین وضعیتی نداشت چون اطرافش خالی بود و کشورهایایی مثل کانادا و مکزیک هم تهدید وجودی علیه آن محسوب نمی‌شدند. در دوران جنگ جهانی اول و دوم، وابستگی اروپا به امنیت غذایی که آمریکا می‌توانست تأمینش کند، زیاد شد. آسیب‌پذیری

^[1] در پی اوج‌گیری تورم جدید در اقتصاد جهانی، موج جدید سیاست افزایش نرخ بهره در دستور کار بانک‌های مرکزی سراسر جهان قرار گرفته و تا به امروز بیش از ۵۰ بانک مرکزی در سال ۲۰۲۲، نرخ بهره سیاستی خود را افزایش داده‌اند

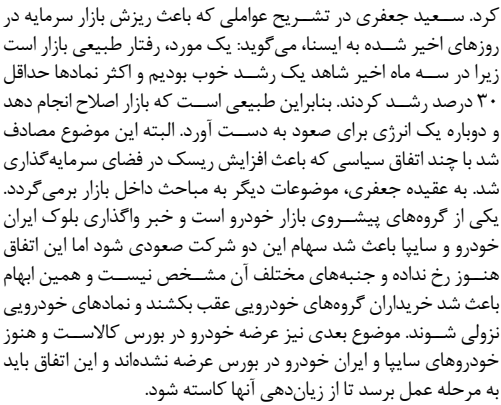
^[2] در پی اوج‌گیری تورم جدید در اقتصاد جهانی، موج جدید سیاست افزایش نرخ بهره در دستور کار بانک‌های مرکزی سراسر جهان قرار گرفته و تا به امروز بیش از ۵۰ بانک مرکزی در سال ۲۰۲۲، نرخ بهره سیاستی خود را افزایش داده‌اند

قیمت نفت به ۱۲۰ دلار رسید

اعضای اتحادیه اروپا در جلسه‌ای ویژه قرار است در مورد ششمین بسته تحریم‌ها علیه روسیه به خاطر حمله به اوکراین تصمیم‌گیری کنند و حال در آستانه این دیدار، بازار نفت رکورد شکنی کرد و به اوج رسید، زیرا تحریم نفت روسیه، بازار جهانی نفت را به کمبود عرضه مواجه خواهد کرد، در همین حال به بازار به خاطر افزایش تقاضا برای نفت و نیز سوخت هواپیما در آستانه فصل اوج سفرها در آمریکا و اروپا، با مشکل عرضه مواجه است. قیمت نفت به بالاترین حد خود از سال ۲۰۰۸ رسید و در این بین تعداد زیادی از کشورها به دنبال جایگزینی با روسیه با نفت کشورهای آسیایی هستند. یک تحلیلگر بانک جی بی مورگان پیشتر گفته بود: در صورتی که قیمت نفت به ۱۲۰ دلار برسد ن بیتاب منفی فادش از هر مزر ۱۵۰ دلار را در کنار، باعث می‌شود تقاضا برای ۷۰ درصد افزایش یابد.

سوال این است که جنگ اوکراین چطور قیمت نفت را زیر و رو کرد؟ حمله روسیه به اوکراین، بازار نفت جهانی را دستخوش تغییر و تحول کرده است به طوری که صادرکنندگان افریقایی برای تأمین تقاضای اروپا با پیش گذاشتن و مسکو برای دور زدن تحریم‌های غربی، به تأتیک انتقال کشتی به کشتی‌های رانسان نفت خود به آسیا متوسل شده است. این تغییر مسیر بزرگ‌ترین تغییر بخش عرضه بازار نفت جهانی، از زمان انقلاب شیل آمریکاست که یک دهه پیش بازار را از تغییر داد و نشان می‌دهد روسیه قادر خواهد بود از ممنوعیت نفت کشیده اروپا عبور کند به شرطی که آسیا و چین به خرید نفت ادامه دهند.

انتقال بین کشتی‌ها که بخش کوچکی از تجارت دریایی را تشکیل می‌دهد، برای اجتناب از تحریم‌ها و اعتراضات، از سواحل دانمارک در دریای مدیترانه تغییر پیدا کرده است. به گفته مارگ گرپر، رئیس ستروا، لوجستیک، انتقال کشتی به کشتی در آب‌های دانمارک متداول است زیرا نقطه ورودی و خروجی با تاییک است، اما این انتقال‌ها دیگر اتفاق نمی‌افتد. بنابراین روند انتقال کشتی به کشتی، بین فنکش تحريم شده و تفكش تحريم نشده در آب‌های مدیترانه انجام می‌شود. حجم نفت و فراورده‌های نفتی روسیه که بین فنکش در دریای مدیترانه منتقل می‌شوند، ۴۰۰ هزار بشکه در روز است که عمده آن به آسیا می‌رود و ۲.۲ میلیون بشکه در روز صادراتی اضافه می‌شود که مستقیماً انجام می‌گیرد. در ژانویه، پیش از حمله به اوکراین، حدود ۱.۵ میلیون بشکه در روز نفت روسیه مستقیماً به آسیا ارسال می‌شد. حجم نفت دریافتی در طریق خط لوله، مجموع صادرات از روسیه است. با حساب آوردن عرضه اولیه به بیش از ۸ میلیون بشکه در روز و فراورده‌های نفتی روسیه در آغاز مناقشه در اوکراین، بهبود یافت.

در آن سوی بازار سرمایه نیز شاخص کل فرابورس با افزایش ۸۳ واحدی به رقم ۲۱ هزار و ۳۳۸ واحد رسید. در این بازار بیش از ۱۱ میلیارد و ۶۷۹ میلیون سهم، یک قدم و اوراق بهادار به ارزش یک میلیون و ۵۵۲ هزار و ۷۷۷ میلیارد ریال دادوستد شد. شرکت پلیمیر آریاساسول با ۵۵۲ واحد، شرکت آهن و فولاد ایرانپارس با ۲۶ واحد، شرکت بهمن دیزل با ۶,۹ واحد، شرکت تولید پتروشیمی تندگویان با ۶,۳۸ واحد و شرکت تولیدات پتروشیمی قائد بصیر با ۵,۹۹ واحد بیشترین تاثیر مثبت را بر رشد شاخص داشتند. همچنین شرکت تولید نیروی برق دیموند با ۷,۸ واحد، شرکت سرمایه‌گذاری مالی شهرک صادرات با ۷,۴ واحد، بهمن سامان با ۳,۵۵ واحد، شرکت برق و انرژی پویندگستر پارس با ۲,۶ واحد و شرکت پخش البیز با ۳,۳۶ واحد با بیشترین تاثیر منفی بر رشد شاخص همراه شدند.

سقوط بورس تا کی ادامه دارد؟

در حالی که شاخص بورس تهران پس از ۲۰ ماه از کاتال ۱،۵ میلیون پیاپی روزهای گذر کرده و به آستانه ۱،۶ میلیون واحد رسیده بود، روند نزولی که چرا؟ یک کارشناس بازار سرمایه در پاسخ به این پرسش معتقد است که اصلاح بازار تا نیمه خردامه ادامه دارد و بازار پس از آن رشد خواهد

خالدوزی در پایان با اشاره به اشتباه سیاست‌گذاران در دهه ۹۰ گفت: در اوایل دهه ۹۰ توسط سیاست‌گذاران اقتصادی دچار این خطا شدیم که گویا با یکسویه‌نگری برای تورم می‌کنترل تورم می‌توانیم سایر مؤلفه‌ها را هم کنترل کنیم ولی تجربه اقتصاد ایران نشان داد که اینطور نیست. شاخص‌های قیمتی و به طور مشخص نرخ تورم زمانی بدتر می‌شود که شاخص‌های توسعه‌ای ما رو به تنزل می‌رود و برعکس می‌بینیم که پایین‌ترین نرخ تورم در زمانی رخ می‌دهد که رشد اقتصادی هم بالاست. هر روبریکری که ثبات را فدای توسعه یا توسعه را فدای ثبات کند و هر یک از دو بال را واگذارد، حتی در تحقق همان بال باقی‌مانده هم با ناکامی مواجه خواهد شد.

او سپس به تشریح مسیر صحیح برای اقتصاد ایران پرداخت و توضیح داد: «به نظر می‌رسد مسیر صحیح در اقتصاد ایران این است که توازن بین دو ملاحظه برقرار کنیم به شکل تومان، این توازن در مقوله پول و ارز اینطور است که با توجه به نگر ارز، تمام هم و غم خود را متوجه ارز می‌کنیم بلکه به سیاست‌های پولی و بانکی هم توجه می‌کنیم. در مقوله پول و بانک هم لازم است به معیارهای معطول به ثبات توجه می‌کنیم. تمام

[illegible]

نماگر بازار سهام

پیش‌بینی آینده صنعت خودرو ایران در ۲ سناریو

به گزارش صنعت ماشین، برای پیش‌بینی آینده صنعت خودرو سازی کشور، دو سناریو «دامه و تداوم روند تحریم‌ها» و «رفع تحریم‌ها و تعامل با تمامی کشورهای جهان» وجود دارد.

اولین کاری که وزارت صمت باید انجام دهد، تدوین یک استراتژی مدون برای صنعت خودرو سازی کشور است که تمامی مجموعه‌های ذی‌نفع بتوانند و بدانند آینده این صنعت چگونه رقم خواهد خورد. در سال‌های پیشین دولت و وزارت صمت استراتژی‌ها و برنامه‌هایی برای اصلاح ساختار و وضعیت صنعت خودرو سازی کشور ارائه کردند که متأسفانه با توجه به تغییر مدیریت‌ها و دولت‌ها این برنامه‌ها پیگیری نشد و به ثمر نرسید. برای تدوین یک استراتژی خوب در اولین گام باید شناخت جامعی از وضعیت موجود داشته باشیم تا مشخص شود که چالش‌های پیش رو، نقاط قوت و نقاط ضعف چیست و چگونه می‌توان در مسیر توسعه گام برداشت.

واقعیت این است که در صنعت خودرو بدون در نظر گرفتن وضعیت عمومی و سیاسی کشور نمی‌توان یک استراتژی و هدف‌گذاری درست تعیین کرد. به نظر می‌رسد که در حال حاضر دو احتمال پیش روی صنعت خودرو سازی کشور وجود دارد؛ اول ادامه تحریم و محدودیت‌هایی است که در اثر تحریم‌های جهانی وجود دارد و مورد دیگر امکان رفع تحریم‌ها و گشایش مرادفات اقتصادی با شرکت‌ها و کارخانجات خودرو سازی بین‌المللی.

همانطور که اشاره شد، برای پیش‌بینی آینده وضعیت صنعت خودرو سازی کشور دو سناریو «دامه و تداوم روند تحریم‌ها» و «رفع تحریم‌ها و تعامل با تمامی کشورهای جهان» وجود دارد که در سناریوی اول با توجه به بازار و شرایط اقتصادی موجود کشور باید یک خودروی اقتصادی و به صرفه تولید کرد. باید بدانیم برای تولید یک خودروی اقتصادی و مناسب در ابتدا باید انتخاب خوبی داشته باشیم و با استفاده از فرآیند مهندسی معکوس و ظرفیت و پشینه قابل اتکاء قطعه‌سازان به نتیجه مطلوب برسیم. در سناریوی ادامه تحریم این امکان وجود دارد که بتوان با شرکت‌های خودرو سازی چینی که محصولات قابل قبول و باکیفیت تولید می‌کنند، همکاری کرد اما باید به این امر توجه داشت که شرکت‌های چینی قابل رقابت و مقایسه با هیچ یک از شرکت‌های خودرو سازی اصلی در دنیا نیستند.

در سناریوی دوم که به رفع تحریم‌ها و گشایش روابط اقتصادی کشور مربوط می‌شود، می‌توانیم با یکی یا چند کارخانه خودرو سازی که در سطح جهانی مطرح، فعال و دارای یک زنجیره تامین جهانی هستند ارتباط برقرار کنیم و از آنها بخواهیم که در کشور سرمایه‌گذاری کرده و خط تولید خود را راه‌اندازی کنند؛ همان‌گونه که بعد از امضای برجام، رنو فرانسه به ایران آمد با توجه به پتانسیل بالا و مناسبی که شرکت‌های قطعه‌سازی ایرانی دارند، چه در بحث تولید خودرو و چه در بخش مشارکت قطعه‌سازان با خودروسازان کشورهای دیگر، می‌توان کیفیت تولید و صادرات را ارتقا بخشید.

افزایش چشمگیر نرخ اسقاط به نفع مالکان تاکسی‌های فرسوده در تهران

تاکسی‌های شهر تهران طی چهار ماه گذشته منجر به افزایش قیمت از ۲۰ میلیون تومان به ۵۰ میلیون تومان در خردادماه شده است، دستاوردی که می‌توان از آن در کنار حذف کلی شکایات مالکین تاکسی‌های فرسوده از برخی مراکز اسقاط به عنوان یک نمونه موفق در سایر بخش‌ها نیز الگوبرداری کرد.

معاون فنی و بهره‌برداری سازمان تاکسیرانی شهر تهران تصریح کرد: پس از بارگذاری مستندات و اطلاعات مربوط به این پیشنهادات بر روی سایت سازمان، مالکان تاکسی‌های فرسوده از روز چهارشنبه دهم خردادماه باز هم قادر خواهند بود نسبت به انتخاب مرکز اسقاط مدنظرشان با توجه به قیمت‌های اعلامی جدید اقدام کنند.

معاون فنی و بهره‌برداری سازمان تاکسیرانی شهر تهران تاکید کرد: همه مراکز اسقاط موظف به رعایت تمامی مفاد اعلامی پیشنهاد خود هستند و در صورت مشاهده هرگونه تخلف و عدول از آنها، سازمان

معاون فنی و بهره‌برداری سازمان تاکسیرانی شهر تهران، از برگزاری دومین نشست بازگشایی پیشنهادهای قیمت مراکز اسقاط، با حضور نهادهای نظارتی که افزایش چشمگیر نرخ اسقاط را در پی داشت، خبر داد.

به گزارش پایگاه خبری «عصر خودرو» به نقل از تسنیم، سید علی محتشمی‌پور از برگزاری دومین نشست بازگشایی پیشنهادهای قیمت مراکز اسقاط، با حضور نهادهای نظارتی که افزایش چشمگیر نرخ اسقاط را در پی داشت، خبر داد. سیدعلی محتشمی‌پور با بیان این مطلب گفت: این اقدام از ابتدای سال با هدف پرداخت ارزش واقعی تاکسی‌های فرسوده شهر تهران به مالکین خودروها در فرایند نوسازی و همچنین حق انتخاب مالکین در برگزیدن مرکز اسقاط مد نظر خود در دستور کار قرار گرفت که نتایج بسیار مطلوبی را نیز در پی داشت. وی افزود: اجرای طرح فراخوان همکاری مراکز اسقاط در نوسازی

شرکت تولیدی و خدمات صنایع نسوز توکا (سهامی عام)

شرکت تولیدی و خدمات صنایع نسوز توکا (سهامی عام)

اعلامیه پذیرهنویسی سهام شرکت تولیدی و خدمات صنایع نسوز توکا (سهامی عام)

ثبت‌شده به شماره ۱۷۱۶۰ و شناسه ملی ۱۰۲۶۰۰۵۷۳۶۹

تشکیل اندوخته طبق مواد ۱۴۰ و ۲۲۸ قانون تجارت هیات مدیره مکلف است هر سال یک سیستم از سود حاصل شرکت را بعنوان اندوخته قانونی موضوع نمایند همین که اندوخته قانونی یک دهم سرمایه شود موضوع کردن آن اختیاری است و در صورتی که سرمایه شرکت افزایش یابد کسر یک سیستم مذکور اضافه یافت تا زمانی که اندوخته قانونی به یک دهم سرمایه بالغ گردد. همچنین به پیشنهاد هیات مدیره و تصویب مجمع عمومی عادی ممکن است قسمتی از سود خالص برای تشکیل سایر اندوخته‌ها کنار گذاشته شود. تقسیم‌داری بعد از تصفیه طبق ماده ۵۴ اساسنامه با رایات قوایین و مقررات مربوطه به عمل خواهد آمد.

(۱۶) تعداد و اعتبارات سهام ممتاز شرکت: شرکت فاقد سهام ممتاز است.

(۱۷) مبلغ و تعداد اوراق مشارکت قابل تبدیل به سهام: شرکت فاقد هرگونه اوراق مشارکت قابل تبدیل به سهام می‌باشد.

(۱۸) مبلغ بازپرداخت نشده اوراق مشارکت شرکت: شرکت فاقد هر گونه مبلغ بازپرداخت نشده اوراق مشارکت است.

(۱۹) مبلغ دیون شرکت و همچنین مبلغ دیون اشخاص ثالث که توسط شرکت تضمین شده‌است: مطابق با صورت‌های مالی حسابرسی شده منتهی به ۱۴۰۱/۱۲/۲۹ مجموع بدهی‌های کوتاه‌مدت و بلندمدت شرکت به ترتیب برابر با ۲۵۱۰,۱۷۶ و ۶۶,۲۷۸ میلیون ریال می‌باشد. همچنین بر اساس داده‌اشت ۲-۲۴ همراه صورت‌های مالی حسابرسی شده مزبور بدهی‌های احتمالی به همراه مبلغ تضمین‌های اعلامی در خصوص بدهی‌های اشخاص ثالث برابر با ۲۸۲۲,۸۱۳ میلیون ریال می‌باشد.

(۲۰) مدت پذیرهنویسی: پذیرهنویسی از اول وقت اداری روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۷/۱۲ آغاز و تا پایان وقت اداری روز سه شنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۱۴ به مدت ۳۰ روز ادامه خواهد داشت.

نذکر: چنانچه سقف سرمایه تعیین‌شده قبل از انقضای مهلت پذیرهنویسی تکمیل و وجود مربوطه تأمین گردد، عملیات پذیرهنویسی متوقف خواهدشد.

(۲۱) حداقل و حداکثر سهمانی که متکام پذیرهنویسی باید نهمد: شوتا حداقل یک سهم و حداکثر ۲۶,۴۶۸,۳۵۸ سهم

(۲۲) مشخصات متعهد پذیرهنویسی و میزان تعهدات آن:

نام متعهد	تخصیت حقوقی	میزان تعهدات	موضوع فعالیت
شرکت سرمایه گذاری توکا گولاد	سهامی عام	خرید کلیه حق تقدم‌های استفاده نشده	سرمایه گذاری و مشارکت و در اختیار گرفتن اداره شرکت‌ها و موسسات
شرکت فلنک‌ها و لاستیک‌های صنعتی مبارکه	سهامی خاص	خرید کلیه حق تقدم‌های استفاده نشده	خدماتی و تولیدی

(۲۳) روزنامه کثیرالانتشار، روزنامه کثیرالانتشاری که اطلاعات‌ها و آگهی‌های ناشر در آن منتشر می‌شود: روزنامه دنیای اقتصاد می‌باشد. همچنین اعلامیه مذکور در روزنامه های کار و کارگر و فرصت‌شهر (بر اساس مفاد ماده ۱۷۷ لایحه اصلاحی قسمتی از قانون تجارت) نیز منتشر می‌گردد.

(۲۴) جلوگیری پذیرهنویسی: با توجه به ثبت شرکت تولیدی و خدمات صنایع نسوز توکا (سهامی عام) نزد سازمان بورس و اوراق بهادار، پذیرهنویسی سهام این شرکت تماماً از طریق شبکه کارگزاری انجام خواهد شد. متقاضیان پذیرهنویسی می‌توانند در مهلت تعیین‌شده برای پذیرهنویسی با مراجعه به شرکت های کارگزاری ر عضو فرابورس ایران نسبت به ارائه تقاضای سفارش خرید اقدام نمایند. ضمناً خریداران حق تقدم فوقی، می‌بایست علاوه بر مبلغ پرداختی بابت حق تقدم، مبلغ اسمی هر سهم را نیز به کارگزار مربوطه بپردازند. وجود متعلق به پذیرهنویسی که سهامی به ایشان تخصیص داده نشود، حداکثر طرف عدت سه روز کاری از تاریخ صدور مجوز استفاده از موجودی حساب بانکی به آنان مسترد خواهد شد.

(۲۵) مشخصات حساب بانکی ناشر: مبلغ دریافتی توسط کارگزار ناظر باید به حساب زیر واریز گردد:

حساب شماره ۴۶۵۲۴۰۳۹۴۳۲۴۰۳ به نام شرکت تولیدی و خدمات صنایع نسوز توکا (سهامی عام)، نزد بانک سپه شعبه مجتمع فولاد مبارکه، کد شعبه ۱۴۴۶

(۲۶) کلیه اطلاعات و مدارک مربوط به شرکت شامل: اساسنامه، طرح اعلامیه پذیرهنویسی و آخرین صورت‌های مالی به اداره ثبت شرکت‌ها و مؤسسات غیرتجاری اصفهان تسلیم شده‌است. همچنین گزارش لوجیستی هیئت‌مدیره در خصوص افزایش سرمایه، گزارش بازرسی قانونی و بیانیه ثبت سهام در دست انتشار در سایت اینترنتی شرکت به آدرس www.tukane.com و سایت رسمی ناشران اوراق بهادار به آدرس www.Codal.ir در دسترس علاقه‌مندان می‌باشد.

نام سهامدار	نوع شخصیت حقوقی	تعداد سهام	درصد مالکیت
شرکت سرمایه گذاری توکا گولاد	سهامی عام	۴۰,۲۴۲,۲۳۵	۵۲,۲۴

(۲۷) مشخصات سهامداران بالای ده درصد:

(۲۸) نحوه عمل در صورت عدم تکمیل پذیرهنویسی: سهام شرکت: شرکت سرمایه گذاری توکا گولاد (سهامی عام) و شرکت فلنک‌ها و لاستیک های صنعتی مبارکه (سهامی خاص) متعهد گردیده اند تا نسبت به خرید کل حق تقدم‌های استفاده نشده طرف مدت ۵ روز پایانی مهلت پذیرهنویسی اقدام نمایند.

- نکات مثبت و قابلیت اتکای اطلاعات اعلامیه پذیرهنویسی بر عهده ناشر است.
- ناشر، شرکت تأمین سرمایه، حسابرس، ارزش یابان و مشاوران حقوقی ناشر، مسئول جریان حسارت وارده به سرمایه‌گذاریانی هستند که در آن قصور، تقصیر، تخلف و یا به دلیل ارائه اطلاعات ناقص و خلاف واقع در عرضه اولیه که ناشی از فعل یا ترک فعل آن‌ها باشد، متضرر گردیده‌اند.
- ثبت اوراق بهادار نزد سازمان بورس و اوراق بهادار، به منظور حصول اطمینان از رعایت مقررات قانونی، مصوبات سازمان بورس و اوراق بهادار و شفافیت اطلاعاتی بوده و به منزله تأیید مریا، تضمین سودآوری و یا توجیه و سفارشی در مورد شرکت‌ها یا طرح‌های مرتبط با اوراق بهادار توسط سازمان نمی‌باشد.
- پذیرهنویسان می‌توانند در صورت مشاهده هر گونه تخلف از موارد ذکرشده در این اعلامیه مراتب را کتبا به سازمان بورس و اوراق بهادار به آدرس زیر ارسال نمایند.

تهران - ابتدای خیابان ملاصدرا - شماره ۱۴ سازمان بورس و اوراق بهادار - اداره نظارت بر انتشار و ثبت اوراق بهادار سرمایه‌ای

هیئت مدیره شرکت تولیدی و خدمات صنایع نسوز توکا (سهامی عام)

